

Historia. Kultura Antyczna

Prof. UAM Paweł Sawiński

Temat: Słynni cesarze i cesarzowe Rzymu. Wizerunek w źródłach historycznych i kulturze popularnej.

I-III August twórca pryncypatu i założyciel dynastii julijsko-klaudyjskiej.

- droga do jedynowładztwa
- ustanowienie Cesarstwa
- podstawy prawny władzy Augusta
- polityka zewnętrzna
- rodzina cesarska i kwestia sukcesji
- zachowane portrety i posągi Augusta
- działalność budowlana
- Res Gestae divi Augusti (cesarski autopanegiryk)
- wizerunek Augusta w kinematografii
- Liwia, pierwsza dama Rzymu

IV-V Tyberiusz, ponury cesarz na rzymskim „tronie”

- śmierć Augusta i przejęcie władzy przez Tyberiusza
- rodzina cesarska i kwestia sukcesji
- konflikt z Germanikiem i proces Pizona
- osiągnięcia na arenie zewnętrznej
- ekscesy seksualne
- wizerunek w kinematografii

VI-VII Kaligula, despota, szaleniec czy ekscentryk

- okoliczności objęcia władzy
- boskie aspiracje
- relacje rodzinne
- ekscesy erotyczne
- wizerunek w filmie
- śmierć i „potępienie pamięci”

VIII-IX Klaudiusz, historyk na cesarskim „tronie”

- wybór na cesarza
- podbój Brytanii
- działalność budowlana
- kwestia sukcesji
- Messalina i Agryppina słynne żony Klaudiusza
- wizerunek w filmie

X-XI Neron, „artysta” na „tronie” cesarskim

- przejęcie władzy cesarskiej
- zabójstwo Brytanika
- artystyczne inklinacje cesarza
- pożar Rzymu
- prześladowania chrześcijan
- relacje z matką Agryppiną Młodszą
- wizerunek Nerona w literaturze i filmie

XII-XIII Cesarze z dynastii Flawiuszów

- Wespazjan twórcą nowej dynastii
- Koloseum jako największe osiągnięcie budowlane Flawiuszów
- zmiany w sposobie prezentacji cesarza w okresie rządów dynastii flawijskiej
- krótkie rządy Tytusa
- Domicjan, kolejny tyran na cesarskim tronie
- Śmierć i damnatio memoriae Domicjana

XIV Marek Aureliusz i Kommodus, filozof i gladiator na cesarskim tronie

- „Rozmyślania” M. Aureliusza jako dzieło ponadczasowe
- gladiatorskie inklinacje Kommodusa
- sposób pokazania obu władców w filmach A. Manna „Upadek cesarstwa rzymskiego” i R. Scotta „Gladiator”

Temat: Matki, żony, kochanki i kobiety lekkich obyczajów. Życie codzienne kobiet w starożytności.

I-II Kobiety w społeczeństwach starożytnego Bliskiego Wschodu (Sumer, Babilonia, Asyria, Egipt)

- małżeństwo, status kobiety w małżeństwie i rodzinie
- kapłanki
- prostytutki
- kobiecy homoerotyzm

III Boginie, nimfy, żony i kochanki w poematach Homera

IV-V Małżeństwo w świecie starożytnych Greków

- zaręczyny i ceremonia małżeńska
- rozwody
- status kobiety w małżeństwie i greckiej rodzinie
- co na temat kobiet myśleli greccy autorzy (Ksenofont, Platon, Arystoteles)

VI Prostytucja w świecie greckim

- kategorie prostytutek
- status prostytutek w poleis greckich
- domy publiczne
- słynne greckie hetery

VII Homoerotyzm kobiecy w świecie antycznych Greków

VIII-IX Kobiety, małżeństwo i rodzina w antycznym Rzymie

- zaręczyny
- ceremonie małżeńskie
- wdowy i rozwódki
- status materfamilias
- małżeństwa w rodzinie cesarskiej

X Rzymskie boginie i sposoby ich prezentacji w ikonografii

XI – XII Kobiety lekkich obyczajów w Imperium Rzymskim

- kategorie prostytutek
- terminologia

- domy publiczne
- cenniki
- prostytutka w Pompejach
- rzymskie graffiti erotyczne
- obraz prostitutek w rzymskiej literaturze

XIII Homoerotyzm kobiecy w antycznym Rzymie

XIV Kobiety na szczytach władzy. Słynne rzymskie cesarzowe.